

Selvsået vinterraps gav pænt udbytte

Økologisk mælkeproducent har i år dyrket vinterraps på en utraditionel måde

Planteavl

Af Naja Steen Andersen

I efteråret 2004 besluttede Jørgen Sønderby fra Bjerringbro at lade sin 40 ha store mark selvså efter høst af økologisk vinterraps. Den økologiske vinterraps var af sorten Canberra.

Jordbehandlingen var sparsom. Marken blev fræset en enkelt gang efter høst og fik tilført gylle i løbet af efteråret 2004 og en gang mere i løbet af foråret 2005. Derudover blev der ikke gjort mere på marken før høst i sensommeren 2005.

Den selvsåede vinterraps stod flot omend noget tæt, men ifølge Jørgen Sønderby har der ikke været nævneværdige problemer med sygdom.

Ukrudtstrykket var også begrænset andet år pga. stærk konkurrence fra afgrøden.

Almindeligvis er der rigeligt med spildfrø i en rapsmark til at sikre en jævn plantebestand året efter. En rapsplante producerer ca. 1.000-1.500 frø, og spildet er mellem fem og 50 pct. Når frøene indblandes i jorden ved fræsningen, er det kun de øverstliggende, der spirer frem.

Billig fremgangsmåde

Udbyttet i den selvsåede rapsmark har i år været 2,3 ton pr. ha, hvilket er det samme som udbyttet i 2004. Da Jørgen Sønderby både har sparet på udsæd, jordbehandling og ukrudtsbekæmpelse i 2005, har det givetvis været en god forretning at lade marken selvså. Anvender man standardtal fra budgetkalkulerne giver metoden en besparelse på omkring 1.000 kr./ha.

Risikabel praksis

Det er ikke alle vinterrapssorter, man kan lade selvså. F.eks. kan metoden ikke bruges til hybridsorter.

Et andet problem er risikoen for sygdomme. Normalt anbefaler man mindst fire år mellem raps for at undgå storknoldet knoldbægervamp. Selv om Jørgen Sønderbys forsøg denne gang gik godt, er det lidt af et sats, og derfor anbefales det fortsat at lave rotation på markerne, så man minimerer risikoen for sygdom.

Det er ikke første gang, Jørgen Sønderby forsøger sig med selvsået vinterraps. I 1991 lod han ligeledes et mindre stykke jord selvså med vinterraps. Dengang var udbyttet dog noget lavere.

Naja Steen Andersen er Ph.d.-studerende på Forskningscenter Risø & Den KGL. Veterinær- og Landbohøjskole.